

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/352/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116230445
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2017:4116230445.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G.: U., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. XX.XX.XXXX, S., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, umiestnené do starostlivosti Detského domova Žitavce, Hlavná ul. 102, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky O. G., nar. XX.XX.XXXX, t.č. Q. D., Y. X a otca O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. S. nad R., Z. XXX, o návrhu otca na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, takto

rozhodol:

Z. návrh otca zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.11.2016 domáhal zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi G.: U., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. XX.XX.XXXX, S., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa zmenili pomery na jeho strane, zabezpečil si riadne bývanie, je evidovaný na UPSVaR Nitra, brigádne si chodí privyrábať, mesačne si dokáže zarobiť okolo 400 eur, deti pravidelne v detskom domove navštevuje a má záujem, aby sa vrátili k nemu do jeho domácnosti. (1)

Na pojednávanie dňa 30.05.2017 sa nedostavil otec, ktorý mal doručené predvolanie na pojednávanie s poukazom na ustanovenie § 111 ods. 3 CSP dňom 11.05.2017, nakoľko neprevzal predvolanie na pojednávanie na adrese jeho trvalého bydliska, a preto súd pokračoval v konaní bez prítomnosti otca podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ v neprítomnosti otca mal. detí. Kolízny opatrovník uviedol, že otec vedel o termíne pojednávania, musel však absolvovať lekárske vyšetrenie v Bratislave, vedel o tom, že otec mal ospravedlnenie napísané a mal ho predložiť súdu. Na pojednávania dňa 06.07.2017 sa nedostavili rodičia mal. detí, matka vzala termín pojednávania na vedomie na predchádzajúcom termíne pojednávania, na ktorom bola vypočutá, nežiadala byť prítomná na nasledujúcom pojednávaní. Otec mal vykázané doručenie predvolania v zmysle ustanovenia § 111 ods. 3 CMP dňom 28.06.2017, a preto súd pojednával podľa § 31 CMP v neprítomnosti rodičov mal. detí. (2)

Matka na pojednávaní uviedla, že s návrhom otca na zrušenie ústavnej starostlivosti a zverením detí do jeho osobnej starostlivosti zatiaľ nesúhlasí. Myslí si, že bude pre deti lepšie pokiaľ zatiaľ ostanú v domove. Otec detí nemá vytvorené podmienky, aby sa mohol o deti starať, ak by si našiel nové bývanie ako v Novej Vsi nad Žitavou, dokázal by sa o deti riadne postarať. Rodinný dom v súčasnosti nie je vhodný pre mal. deti. Rovnako pozná rodinu otca mal. detí. Nepomôžu mu v starostlivosti o detí, možno vidí riešenie, že najstarší syn G. nar. XX.XX.XXXX by si ich mohol zobrať do náhradnej osobnej

starostlivosti, ak bude mať aj on vytvorené podmienky, síce syn sa tento rok oženil, žil v Čechách a teraz je v Nitre. S deťmi aj s manželom je v pravidelnom kontakte, chodia ju navštevovať, od 09/2016 je vo väzbe. S manželom boli obaja 12.05.2017 odsúdení, ona na trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 6 mesiacov nepodmienečne a manžel na 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne, obaja za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a zločin opustenia dieťaťa. S manželom obaja podali odvolanie. Pozná stanovisko manžela, ten na podanom návrhu trvá. Ona mu svoje stanovisko vysvetlila a naozaj si myslí, že deťom bude v domove lepšie. Okrem mal. U., G., S., V. a O. má vyživovaciu povinnosť k synovi V. G., ktorého biologickým otcom však nie je manžel. Syn G. je už plnoletý, ešte majú dcéru V.. (3)

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že situácia v domácnosti otca sa od posledného šetrenia pomerov zhoršila. Pomery u otca sú katastrofálne. V domácnosti sa nenachádza skoro žiadny nábytok, nie sú v dome zabezpečené žiadne siete, voda, električka, plyn. Otec detí nie je zamestnaný, nie je ani evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Vzhľadom k tomu, že obaja rodičia boli odsúdení na nepodmienečný trest odňatia slobody a vzhľadom na aktuálnu situáciu na strane otca ÚPSVaR Nitra nepodporuje návrh otca na zrušenie ústavnej starostlivosti a navrhuje ho zamietnuť. Po odsúdení otca a matky v máji 2017 sa otec prestal intenzívnejšie zaujímať o deti, nenavštevuje ich. Od príbuzných sa dozvedeli, že by sa mal nachádzať na neznámom mieste mimo územia SR, niekde v Toronte. Otec nemá zabezpečené podmienky pre zabezpečovanie riadnej starostlivosti o svoje mal. deti. V záverečnom návrhu navrhol súdu aby zamietol návrh otca na zrušenie ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi G.. (4)

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 16.11.2016 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- rodné listy mal. detí,
- správa zo sociálneho šetrenia pomerov zo dňa 12.12.2016,
- správa o pobyte detí zo dňa 13.12.2016,
- vyjadrenie matky zo dňa 01.01.2017,
- rozsudky Obvodného soudu Praha 8 zo dňa 10.06.2016 č. k. P 226/2015-154, OS Praha 7 č. k. 9P/185/2015-116 zo dňa 07.06.2016, OS Praha 8 P 226/2015-88 zo dňa 23.03.2016,
- správa z DD zo dňa 20.04.2017 a 22.05.2017
- správa z pohovoru s mal. deťmi a správa zo šetrenia pomerov v rodine otca zo dňa 29.05.2017,
- správa OO PZ Nitra zo dňa 27.05.2017,
- rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 1T/60/2014-581 zo dňa 12.05.2017,
- pripojené spisy Okresného súdu Nitra sp.zn. 11PPOm/2/2016, a13PPOm/3/2016

a zistil tento skutkový a právny stav: (5)

Maloleté deti G.: U., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. XX.XX.XXXX, S., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z matky O. G., nar. XX.XX.XXXX a otca O. G., nar. XX.XX.XXXX. O. U. bola rozsudkom Obvodného soudu Praha 8 zo dňa 10.06.2016 č. k. P 226/2015-154 nariadená ústavná starostlivosť a bol umiestnený do Detského domova Žitavce. Mal. U. bol predbežným opatrením Okresného súdu Nitra č.k. 2PPOm/1/2016-3 zo dňa 20.05.2016 dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Žitavce. O. S., mal. V. a mal. O. bola rozsudkom Obvodného soudu Praha 7 č. k. 9P/185/2015-116 zo dňa 07.06.2016 nariadená ústavná starostlivosť a boli umiestnení do Detského domova Žitavce. Maloletému G., nar. XX.XX.XXXX bola rozsudkom Obvodného soudu Praha 8 č.k. 226/2015-88 zo dňa 23.03.2016 nariadená ústavná starostlivosť a bol umiestnený do Detského domova Žitavce. Mal. G. bol predbežným opatrením Okresného súdu Nitra č.k. 11PPOm/2/2016-24 zo dňa 12.05.2016 dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Žitavce. Rodičia mal. detí výchovu detí nezvládali, nestarali sa o nich, nevenovali im pozornosť, nekontrolovali ich správanie a nakoniec ich opustili a odišli do Českej republiky. Rodičia mal. detí boli rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 1T/60/2014-581 zo dňa 12.05.2017 odsúdení na nepodmienečný trest odňatia slobody za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a zločin opustenia dieťaťa voči svojim maloletým deťom. Matke mal. detí súd uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 6 mesiacov nepodmienečne a otcovi mal. detí uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne. Rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 1T/60/2014-581 zo dňa 12.05.2017 ešte nenadobudol právoplatnosť. (6)

Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nitra zo šetrenia pomerov v domácnosti otca mal. detí zo dňa 12.12.2016 vyplýva, že otec mal. detí sa snaží zabezpečiť nové prechodné bývanie a to v obci Očová. Nehnutelnosť v Novej Vsi nad Žitavou je v zlom stave, nie sú tam zavedené žiadne

inžinierske siete. Časť nehnuteľnosti, ktorú vyžíva pán G. tvoria štyri miestnosti. Vstupná miestnosť, ktorá slúžila v minulosti ako kuchyňa je zariadená len starou sedacou súpravou. V miestnosti sa nenachádza kuchynská linka a žiadne kuchynské spotrebiče. Miestnosť, ktorú využívali ako kúpeľňu je zdevastovaná a je vybavená vaňou a umývadlom, ktoré nie sú funkčné. Dňa 23.05.2017 navštívili pracovníčky Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nitra opäť domácnosť otca, v čase šetrenia sa v domácnosti nachádzal otec, jeho dospelý syn G. a ďalšie tri osoby nezistenej totožnosti. Od poslednej návštevy sa pomery v domácnosti zhoršili. Vo vstupnej miestnosti sa nenachádzal žiaden nábytok a na podlahe sa nachádzalo veľké množstvo šatstva. V ďalších dvoch miestnostiach sa nachádzali len lôžka, ktoré by nepostačovali pre jeho mal. deti. Otec mal. detí je nezamestnaný a nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. V celej domácnosti bola hygiena a poriadok na veľmi zlej úrovni. Dňa 23.05.2017 bol vykonaný pohovor s mal. deťmi v detskom domove Žitavce. Mal. deti sa vyjadrili, že sa túžia vrátiť do domácnosti otca, ale vedia, že ich návrat nie je možný, nakoľko obaja rodičia boli v rámci trestného konania odsúdení na nepodmienečný trest odňatia slobody. Na svojho otca sú naviazaní a majú s ním vytvorený pekná vzťah, mal. deti sú stotožnené s ich umiestnením v zariadení a s tým, že nie je v súčasnosti možné, aby sa vrátili do starostlivosti otca. (7)

Z podanej správy z Detského domova Žitavce zo dňa 13.12.2016 vyplýva, že mal. U. je umiestnený v samostatnej skupine spolu so svojimi súrodencami. V školskom roku 2016/2017 bol žiakom 6. ročníka základnej školy. Úroveň jeho školských vedomostí je na nízkej úrovni. Zo strany školy sú avizované problémy v správaní súvisiace okrem iného aj so silnou závislosťou na fajčení. Adaptácia v detskom domove je sprevádzaná neochotou prispôbiť sa režimu, normám, pravidlám a predpisom. Jeho správanie v skupine je kolísavé. Mal. G. bol v školskom roku 2016/2017 žiakom 9. ročníka v Špeciálnej základnej škole vo Vrábľoch. Dosahuje veľmi slabé vyučovacie výsledky, absentujú základy učiva, nemá záujem o školu, o vzdelávanie. Zo strany školy sú sporadicky avizované problémy so správaním. Adaptácia v detskom domove sprevádzaná neochotou prispôbiť sa režimu. Režim a pravidlá akceptuje podľa momentálnej nálady. V súvislosti s problémovým správaním absolvoval pedopsychiatrické vyšetrenie, medikáciu odmietol. Mal. S. bola v školskom roku 2016/2017 žiačkou 5. ročníka základnej školy. Nemá záujem o učenie, je ľahostajná k nedostatočným výsledkom. Avizované problémy so správaním sa postupne darí eliminovať. Mal. V. bola v školskom roku 2016/2017 žiačkou 3. ročníka základnej školy. Jej adaptácia prebehla bezproblémovo vzhľadom na prítomnosť jej súrodencov a časté návštevy otca. K príprave na vyučovanie pristupuje zodpovedne, je snaživá. Správanie má bezproblémové. Mal. O. bol v školskom roku 2016/2017 žiakom 1. ročníka základnej školy. Jeho adaptácia taktiež ako u mal. V. prebehla bezproblémovo vzhľadom na prítomnosť súrodencov a časté návštevy otca. Absolvoval psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie s odporúčaním prísne zvýšeného individuálneho prístupu. Problémové správanie sa postupom času skľudnilo. Matka mal. detí je vo výkone trestu odňatia slobody, so svojimi deťmi je v písomnom kontakte. Otec mal. detí prejavuje o svoje deti pravidelný záujem. V detskom domove ich navštevuje a deti opakovane strávili krátkodobé pobyty mimo detského domova v starostlivosti svojho otca. Medzi deťmi a otcom sú veľmi silné citlivé väzby. Deti vnímajú otca ako silnú autoritu. (8)

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len Zákon o rodine) súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. (9)

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. (10)

Ústavná starostlivosť zaniká priamo zo zákona dosiahnutím plnoletosti dieťaťa. Predtým môže ústavnú starostlivosť zrušiť len súd, ak pominuli dôvody jej nariadenia a dieťa sa môže vrátiť do pôvodného výchovného prostredia. Súd zruší nariadenú ústavnú starostlivosť, ak odpadnú podmienky pre jej ďalšie trvanie, najmä ak proces prevýchovy resp. reedukácie a resocializácie bol úspešne dokončený alebo odpadli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. (11)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na zrušenie ústavnej starostlivosti, ktorá bola nariadená nad mal. deťmi G. U., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. XX.XX.XXXX, S., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX bol podaný nedôvodne. Sociálnym šetrením pomerov v rodinnom prostredí otca boli zistené nedostatky, v celej domácnosti bola hygiena a poriadok na veľmi zlej úrovni. Nielen sociálnym šetrením, ale aj z výpovede matky, ktorá nesúhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti, súd zistil, že otec nemá upravené pomery tak, aby bola zrušená

starostlivosť nad mal. deťmi a aby boli deti navrátené do rodinného prostredia. Obaja rodičia boli odsúdení na nepodmienečný trest odňatia slobody za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a zločin opustenia dieťaťa voči svojim maloletým deťom, rozsudok nie je doposiaľ právoplatný, nakoľko sa obaja rodičia voči nemu odvolali. Podľa názoru súdu bol návrh otca podaný účelovo vzhľadom k prebiehajúcej trestnému konaniu voči jeho osobe, keď sa snažil získať deti do svojej starostlivosti, aj keď vedel, že nemá vytvorené podmienky, aby sa mohol riadne starať o svoje mal. deti. O jeho účelovom konaní svedčí aj to, že otec sa nezúčastnil ani jedného pojednávania, neospravedlnil svoju neúčast' a od mája 2017, keď bol otec odsúdený sa prestal zaujímať o mal. deti, prestal ich navštevovať, prestal komunikovať s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny a podľa príbuzných by sa mal zdržiavať mimo územia Slovenskej republiky. V prípade zrušenia ústavnej starostlivosti by bola vážne ohrozená výchova mal. detí a to nielen kvôli nedostatočným bytovým a majetkovým pomerom otca, ale hlavne kvôli správaniu otca voči mal. deťom, za ktoré bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody. Nakoľko v konaní bolo preukázané, že dôvody pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi G.i (rodičia páchali trestnú činnosť, zanedbávali povinnú školskú dochádzku maloletých detí, maloleté deti nezvládali, nestarali sa o nich, nemali zabezpečené podmienky pre ich riadnu výchovu a starostlivosť) stále pretrvávajú a nezankli súd preto návrhu navrhovateľa- otca maloletých detí nevyhoveli a ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi G. nezrušil. (12)
O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (13)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie neprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.